

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет сценічного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Василь ШЕЙКО

(підпис)

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
для здобуття ступеня **бакалавра** для вступників
на основі повної загальної середньої освіти
Спеціальність 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»,
освітня програма «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

Розглянуто і затверджено
на засіданні
Ради факультету
сценічного мистецтва
Протокол № 8
від 22 березня 2021 року

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі сценічного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку з відповідного напрямку.

Під час випробування абітуруєнт повинен проявити

Знання:

- основних етапів еволюції професії актора драматичного театру та кіно,
- історії вітчизняного і світового театру та кіно, драматургії та світової літератури,
- історії написання літературних творів, виконуваних абітурієнтом під час випробування,
- театральної термінології та літератури за фахом,
- основ теорії сценічного мистецтва.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори;
- виявляти специфічні особливості літературної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати жанрові особливості при їх втіленнях за допомогою (уривок з прози, вірш, байка, монолог з п'єси),
- співати, рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування,
- грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.

Наявність навичок:

- акторського перевтілення,
- темпо-метро-ритмічного володіння мовною технікою при виконанні літературних творів
- органічної дії;
- м'язового звільнення;
- слухового, зорового та емоційного сприйняття;
- володіння певними навиками технічних засобів виразності звуку, тембру, голоса, пластичного вираження тіла;
- вміння органічно імпровізувати будь які імпровізовані етюди на запропоновані різноманітні теми сюжетів життя людей, тварин тощо.

Творчий конкурс передбачає перевірку знань, умінь та навичок абітурієнтів з двох дисциплін: «**Акторська майстерність**» та «**Основи теорії театрального та кіно мистецтва**».

Складання випробування з «**Акторської майстерності**» передбачає:

- читання чотирьох творів (уривок з прози, вірш, байка, монолог з п'єси);
- виконання пісні й танця (народний, бальний чи сучасний) підготовлених за власним вибором ;
- вміння органічно імпровізувати будь які імпровізовані етюди на запропоновані різноманітні теми сюжетів життя людей, тварин тощо.

Складання випробування з «**Основи теорії театрального та кіно мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та літературно-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку авторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму);

- знання виконавського репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (комедія, трагедія, драма, мелодрама, трагікомедія, фарс, лірика, епос тощо);
- знання імен видатних діячів театального мистецтва та кіномистецтва;
- орієнтації розвитку сюжету за змісту поданих в літературних творах;
- знання відомих акторів, режисерів, драматургів та театральних колективів;
- знання основних елементів акторської професії;
- знання загальновідомої методичної літератури;
- знання шкіл та вчителів акторської професії, збірок, посібників, монографій тощо;
- знання загальноприйнятної театальної термінології.

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) з кожної дисципліни.

Структура оцінки з кожної дисципліни

Випробування	Бали
Дисципліна «Акторська майстерність»	
1. читання чотирьох творів:	
уривок з прози	0-14
вірш	0-14
байка	0-14
монолог з п'єси	0-14
2. виконання пісні й танця (народний, бальний чи сучасний) підготовлених за власним вибором	
пісня	0-12
танець	0-12
3. вміння органічно імпровізувати будь які імпровізовані етюди на запропоновані різноманітні теми сюжетів життя людей, тварин тощо	0-20
Загальна сума	0-100
Дисципліна «Основи теорії театального та кіномистецтва»	
1. знання особливостей стилю і творчого доробку авторів, твори яких виконували абітурієнти;	0-10
2. вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму);	0-10
3. знання виконавського репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (комедія, трагедія, драма, мелодрама, трагікомедія, фарс, лірика, епос тощо);	0-10
4. знання імен видатних діячів театального мистецтва та кіномистецтва;	0-10
5. орієнтації розвитку сюжету за змісту поданих в літературних творах;	0-10
6. знання відомих акторів, режисерів, драматургів та театральних колективів;	0-10
7. знання основних елементів акторської професії;	0-10
8. знання загальновідомої методичної літератури;	0-10
9. знання шкіл та вчителів акторської професії, збірок, посібників, монографій тощо;	0-10
10. знання загальноприйнятної театальної термінології.	0-10
Загальна сума	0-100

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2021 РОЦІ
на спеціальність «Сценічне мистецтво»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє елементарними знаннями з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Не може пояснити мотивацію вибору професії актора.</p> <p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів. Не володіє на елементарному рівні знаннями з основ теорії театрального мистецтва.</p> <p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє практичними навичками на елементарному рівні грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, вокальні номери; пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.</p>
2. Середній 124 - 149 балів	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог. Здатний відтворити незначну частину матеріалу не репродуктивному рівні, але показав обмежений рівень знань з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Пояснює мотивацію вибору професії актора з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, здатний навести окремі приклади за допомогою екзаменатора, але показав обмежений рівень знань з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів. Недостатньо володіє знаннями з основ теорії театрального мистецтва.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, здатний відтворити основну частину матеріалу, демонструє окремі практичні навички, але недостатньо володіє вмінням грамотно і виразно виконувати за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, виконувати вокальні номери, пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва.</p>
3. Достатній 150-175 балів	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, може наводити окремі власні приклади на підтвердження окремих суджень, відносно елементарних знань з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Аргументовано пояснює мотивацію вибору професії актора з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, володіє навичками мистецького аналізу на рівні цілісного уявлення про певні явища, здатний виправляти допущені помилки та добирати аргументи на підтвердження власного судження та висновку. Володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів та основ теорії театрального мистецтва, але недостатньо виразно та впевнено показав розуміння сучасних мистецьких проблем.</p>

	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог. Володіє вмінням грамотно і виразно виконувати за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, виконувати вокальні номери, пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва, але не досить виразно та впевнено показав розуміння сучасних мистецьких проблем.
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, володіє основними знаннями з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Переконаливо та аргументовано пояснює мотивацію вибору професії актора, спираючись на глибокі знання про неї.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, володіє основними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів та основ теорії театрального мистецтва.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє володіння практичними навичками з фаху на дуже високому рівні. Грамотно і виразно виконує за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, вокальні номери, пластично рухається та танцює під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідає на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва.

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми здобуття освіти не допускаються.

ОБОВ'ЯЗКОВІ П'ЄСИ, ЗАПРОПОНОВАНІ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Брехт Б. “Матінка Кураж та її діти”.
2. Гоголь Н. “Ревизор”.
3. Квітка-Основ'яненко Г. “Сватання на Гончарівці”, «Шельменко денщик»
4. Мольєр Ж.-Б. “Тартюф”.
5. Островський А. “Гроза”.
6. Пушкін О. “Борис Годунов”
7. Українка Л. “Лісова пісня”, «Камінний господар»
8. Франко І. “Украдене щастя”.
9. Чехов А. “Вишневый сад”
10. Шекспір У. “Ромео і Джульєтта”, «Гамлет»
11. Винниченко В. «Чорна пантера та білий ведмідь»
12. Кулиш М. «Народний Малахій»
13. Шевченко Т. «Назар Стодоля»
14. Костенко Л. «Маруся Чурай»
15. Гете І.В. «Фауст»
16. Карпенко-Карий І. «Сто тисяч»

ОБОВ'ЯЗКОВІ КІНОФІЛЬМИ, ЗАПРОПОНОВАНІ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Довженко О. «Земля», «Звенігора», «Поєма про море».
2. Параджанов С. «Тіні забутих предків».
3. Осика Л. «Захар Беркут»
4. Биков Л. «В бій йдуть одні старики».
5. Миколайчук І. «Вавилон-XX», «Пропавша грамота».
6. Ільєнко Ю. «Білий птах з чорної відзнакою»
7. Бондарчук С. «Доля людини»
8. Козінцев Г. «Гамлет».
9. Герасимов С. «Люди і звірі»
10. Фелліні Ф. «Джульєтта і духи»
11. Лелюш К. «Жити, щоби жити»
12. Тарковський А. «Андрій Рублев»
13. Лукас Д. «Зіркові війни»
14. Бергман І. «Полуничні поляни»
15. Спілберг С. «Список Шиндлера»
16. Торковський А. «Сталкер»
17. Пазоліні «Євангеліє від Матвія»

ЛІТЕРАТУРА

1. Берсенев И. Об актерском искусстве / И.Берсенев. Сборник статей.–М.:Искусство, 1961.– 349с.
2. Брехт Б. О театре. Сборник статей / Б.Брехт. – М.: Искусство, 1960–363с.
3. Вахтангов Е. Материалы и статьи / Е. Вахтангов. – М.: Искусство, 1989. – 310 с.
4. Жуве Л. Мысли о театре / Л. Жуве. – М.: Искусство, 1960. – 298с.
5. Захава В. Мастерство актера и режисера / В. Захава. – М.: Искусство, 1978. – 334с.
6. Кнебель М.И. О действенном анализе пьесы и роли / М.И. Кнебель. – будь-яке ви-дання.
7. Корифеї українського театру: Зб. статей. – К., 1982.
8. Корнієнко Н.М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього / Н.М.Корнієнко.- К.1998.
9. Корогодський З.Я. Етюд и школа / З.Я. Корогодский.–М., 1975.
10. Кристи Г.С. Воспитание актера школы К.С. Станиславского / Г.С.Кристи.–будь-яке видання.
11. Курбас Л. Спогади / Л.Курбас.–К.:Мистецтво,1969.-373с.
12. Немирович-Данченко В. О творчестве актера / В.Немирович-Данченко. –М.: Искусство, 1984.-623с.
13. Мейерхольд В. Статьи, письма, речи, беседы. В 2-х томах / В. Мейерхольд. – М.: Искусство, 1968.
14. Станиславский К. Моя жизнь в искусстве / К. Станиславский. – М.: Искусство, 1983. – 424 с.
15. Станиславский К. Работа актера над собой. Ч. 1. / К. Станиславский. – М.: Искусство, 1983. – 398 с.
16. Станиславский К. Работа актера над собой. Ч. 2. / К. Станиславский. – М.: Искусство, 1951. – 666 с.
17. Терещенко В. Как поступить в театральный институт. Советы и рекомендации / В. Терещенко.–М.,2002.
18. Чехов М. Литературное наследие. В двух томах. / М. Чехов. Т. 2. (Об искусстве актера). – М.: Искусство, 1986. – 560 с.